

Overdenking over Lucas 1: 5-25

De engel Gabriël kondigt Zacharias de geboorte van Gods bode Johannes aan

Advent
Week 1

1^e lied: Hoe zal ik U ontvangen – Gezang 117 (LvdK)

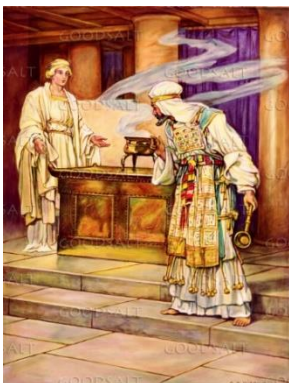
- 1 Hoe zal ik U ontvangen, / hoe wilt Gij zijn ontmoet,
der wereld hoogst verlangen, / des harten heiligst goed?
Wil zelf uw fakkel dragen / in onze duisternis,
opdat wat U behage / ons klaar en zeker is.
- 4 'k Lag machteloos gebonden - / Gij komt en maakt mij vrij!
Ik was bevlekt met zonden - / Gij komt en reinigt mij!
Het leven was mij sterven / tot Gij mij op deed staan.
Gij doet mij schatten erven, / die nimmermeer vergaan.
- 7 Nog eens zal Hij verschijnen / als richter van 't heelal,
die 't hoofd van al de zijnen / voor eeuwig kronen zal.
Nog is die dag verborgen, / wacht hem gelovig af,
terwijl de grote morgen / reeds schemert boven 't graf.

Bijbel: Lucas 1:5-25 (NBV21 – iets bekort) – Aankondiging van de geboorte van Johannes

⁵ Toen Herodes koning van Judea was, leefden de priester Zacharias en zijn vrouw Elisabet, die van Aäron afstamde. ⁶ Beiden waren rechtvaardig in Gods ogen en leidden een onberispelijk leven, volgens de geboden van de Heer. ⁷ Ze hadden geen kinderen, want Elisabet was onvruchtbaar, en beiden waren al op leeftijd.

⁸ Toen Zacharias' afdeling aan de beurt was voor de priesterdienst, ⁹ werd Zacharias door loting aangewezen om het reukoffer op te dragen in het heiligdom van de Heer.

¹⁰ De menigte stond buiten te bidden terwijl binnen het offer gebracht werd.

¹¹ Opeens verscheen hem een engel van de Heer, rechts van het reukofferaltaar. ¹² Zacharias schrok hevig bij het zien van de engel. ¹³ Maar de engel zei tegen hem: 'Wees niet bang, Zacharias, je gebed is verhoord: **je vrouw Elisabet zal je een zoon baren, die je Johannes moet noemen.** ¹⁴ Vreugde en blijdschap zullen jullie deel zijn, en velen zullen zich over zijn geboorte verheugen. ¹⁵ Hij zal groot zijn in de ogen van de Heer; wijn of bier zal hij niet drinken. Hij zal vervuld worden van de heilige Geest terwijl hij nog in de moederschoot is.

¹⁶ Hij zal velen uit het volk Israël naar de Heer, hun God, terugbrengen.

¹⁷ Hij zal voor Hem uit gaan met de geest en de kracht van Elia, om ouders met hun kinderen te verzoenen en om van zondaars rechtvaardigen te maken. Zo zal hij voor de Heer een volk gereedmaken.'

¹⁸ Zacharias vroeg: ‘Hoe kan ik weten of dat waar is? Ik ben een oude man en ook mijn vrouw is al op leeftijd.’

¹⁹ De engel antwoordde: ‘Ik ben Gabriël, uitgezonden om je dit goede nieuws te brengen. ²⁰ Maar omdat je mijn woorden, die op Gods tijd in vervulling gaan, niet gelooft, zul je niet kunnen spreken tot de dag waarop dit alles gaat gebeuren.’

²¹ De menigte stond buiten op Zacharias te wachten; de mensen vroegen zich af waarom hij zo lang in het heiligdom bleef. ²² Toen hij naar buiten kwam, kon hij niets tegen hen zeggen. Ze begrepen dat hij in het heiligdom een visioen gezien had; hij maakte gebaren tegen hen, maar spreken kon hij niet. ²³ Toen zijn tempeldienst voorbij was, ging hij terug naar huis. ²⁴ Korte tijd later werd Elisabet zwanger. Ze leefde vijf maanden in afzondering en zei bij zichzelf: ²⁵ De Heer heeft zich mijn lot aangetrokken. Hij heeft dit gedaan opdat de mensen me niet langer verachten.

Overdenking: *De engel Gabriël kondigt Zacharias de geboorte van Gods bode Johannes aan*

Er staan auto's met TV-camera's en journalisten van NOS en RTL voor de deur van het plaatselijk woonzorgcentrum. Groot nieuws, want onlangs is bekend geworden dat de heer en mevrouw Cohen daar in verwachting zijn! Deze mensen zijn al aardig op leeftijd en wonen tussen andere bewoners die al lang opa en oma zijn, terwijl zij kinderloos waren.

Foto's worden gemaakt van de gelukkige senioren, en later die dag is dit hét Nieuws van de dag. Wat een sensatie! In de krant, op TV en de sociale media kun je erover lezen. In één keer zijn deze mensen VIP's, Very Important Persons.

U begrijpt dat het evangelie van Lucas niet met dit soort VIP-nieuws begint. Integendeel, heel bescheiden horen we van een priester (Hebreeuws: *cohen*) Zacharias en zijn vrouw Elisabeth. Gelovige mensen, trouw in het leven naar Gods geboden. Maar mensen met in hun leven een onvervuld verlangen; ze hebben geen kinderen van God gekregen. Hun gebeden waren niet verhoord. Daar hadden ze zich bij neergelegd, maar de pijn was gebleven.

Dan vertelt Lucas (1:5-25) ons hoe de oude Zacharias de dag van zijn leven beleeft. Na jarenlang wachten mag hij eindelijk weer eens als priester dienst doen in de tempel. Wat een dag, toen hij de tempel binnenging om het reukoffer te ontsteken! Maar het wordt nog mooier. Want ineens staat er een **engel van God** bij het altaar. 't Zal je maar gebeuren! Niet vreemd, dat Zacharias schrikt. Maar de engel zegt:

‘Wees niet bang, Zacharias, je gebed is verhoord;

je vrouw Elisabeth zal een zoon krijgen!’ (v. 12)

Op Gods bevel moet hij **Johannes** gaan heten wat betekent: ‘God is genadig’.

Die naam betekent meer dan Zacharias op dat moment kan beseffen. Johannes zal niet alleen Gods genade tonen daarin, dat zijn oude ouders toch een kind krijgen.

Nee, nog mooier: **Johannes zal bode mogen worden van dat ándere Kind**, dat nog geboren gaat worden: **de Beloofde Verlosser Jezus Christus!**

Wie denkt hier niet aan **Abram en Sara**? Die waren ook op hoge leeftijd gekomen. Menselijkerwijs gesproken konden ze geen kinderen meer krijgen. Gods belofte, dat hun nageslacht talrijk als het zand van de zee en als de sterren aan de hemel zou zijn, lijkt een illusie. Als God tegen Abraham zegt, dat Hij Sara een zoon zal geven, buigt hij voor God. Ondertussen lacht en denkt hij: *Hoe zou een 100-jarige met een vrouw van 90 nog een kind?* Later lacht ook Sara: onmogelijk! (**Gen. 17:17; 18:12**)

Net zo reageert **Zacharias** op de belofte van de engel Gabriël. Hij hoort wonderlijke dingen op de mooiste dag van zijn leven. Maar wat doet hij? Hij zet vraagtekens van ongeloof achter Gods welgemeende belofte. *‘Hoe kan ik weten of dat waar is?’* (**v. 18**) Geef me eerst maar tastbaar teken voordat ik de blijde boodschap geloof!

Herkennen we ons niet in deze twijfelende Zacharias? Misschien hebben wij God ook wel om iets – of om kinderen – gebeden en gebeurde het niet. Misschien worstelen ook wij met vragen en twijfels over wat God ons in de Bijbel belooft. In Adventstijd staan we stil bij de komst van Jezus, onze Verlosser. Hoe graag zouden wij in onze dreigende tijden een teken willen hebben, dat Gods terugkomst op handen is. Dan zou geloven in Gods beloften voor ons gemakkelijker worden. Is ‘t ook bij ons vaak niet: *eerst zien en dan geloven?*

Zacharias vroeg een **teken** om zijn twijfel te boven te komen. Hij heeft ‘t geweten! **Negen maanden lang kan zweeg hij**, kon hij geen woord zeggen. Een uiterst zinvol teken voor Zacharias én voor ons. Want je mond heb je niet gekregen om tegen God te zeggen: ‘Ik geloof U niet’, als Hij met zijn blijde boodschap naar je toe komt. Wie zo reageert, zingt op het komende Kerstfeest niet mee; die zwijgt van ongeloof. Maar ‘t geloof dat God dóet wat Hij beloofd heeft, dát brengt een mens tot zingen.

Wat wordt ‘t straks bij u en mij met Kerst? Valt er wat te vieren? Zing je met velen wereldwijd het lied van het gelóóf mee? Dan wordt het een onvergetelijk Kerstfeest, omdat ‘t dan gaat om het Kerstkind, Jezus Christus. Johannes mocht Hem als zijn bode aankondigen als degene die *‘zondaars rechtvaardig zal maken’*. (**v. 17**)

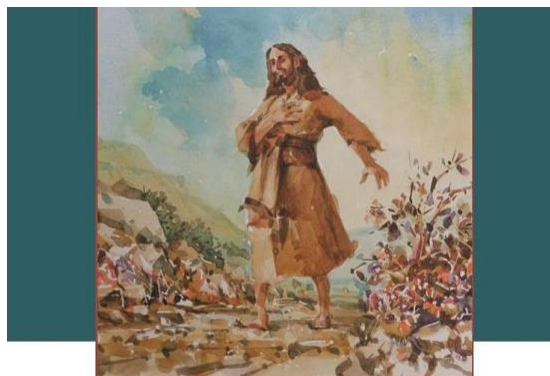
Aan het begin van het evangelie van Lucas zien we een **breuklijn** lopen: we kunnen niet zelf onze redding produceren, ons nageslacht en onze toekomst scheppen. We weten allemaal: een kindje kan je niet *maken*, die kun je alleen maar *krijgen*. Dat geldt ook voor het verloop van de geschiedenis. We kunnen die voortgang niet zelf creëren, onze toekomst niet zelf scheppen. Gód moet het ons aanreiken. Gelukkig deed God dat en kwam dat wonderlijke Kind Jezus er. En eerst dat andere wonderlijke kind van **Zacharias**, wiens naam betekent: **de HEER gedenkt!**

God is genadig (Johannes). Gelukkig hoeven wij daarom niet langer te zwijgen. Laten we Jezus verwachten: de grootste VIP en Redder, die de wereld eens zal zien. Amen

2^e lied: Troost, ja, troost mijn volk – eigen Adventslied bij Jesaja 40: 1-5
melodie: Psalm 42 (www.klaasvanhoek.nl)

1 Troost, ja, troost mijn volk met vrede, / zegt de HEER, uw trouwe God.
Troost voor wie in duister leven, / lijden aan hun slaafse lot.
'k Maak Jeruzalem weer blij, / zeg: 'Je schulden zijn voorbij.
Kom, herstel nu van je wonden, / die je kreeg voor al je zonden.'

2 Hoor het roepen van mijn bode:
'Baan een weg door de woestijn
voor de HEER, want Hij zal komen.
Laat er inkeer bij je zijn.
Dalen, richt je op voor Hem;
bergen, buig je voor zijn stem.
Jij, ruig land, wordt vlak en effen;
rotsen, stop je te verheffen.'

Een stem die roept in de woestijn

Johannes de Doper, de wegbereider van de Heere Jezus

3 Baan uw weg zo door ons leven / en maak ons uw wil bekend,
zodat wij ons hart U geven; / U die zich naar ons toewendt.
Ja, dan zal uw luister wijd / op de aarde zijn verspreid.
Al wie leeft, zal U aanschouwen, / op uw woord, HEER, U vertrouwen.

Gedicht: Joke Verweerd, 'Zoeken in het donker',

in: *Opluisteren. Verhalen, gedichten en gebeden voor christelijke feesten.*

De Heer verlicht de weg?
Maar donker zijn de paden
en duister al mijn daden.
Al wat ik doe en zeg
is van het licht verstoken,
het licht in mij gebroken.
Ik weet hier heg noch steg.

De Heer verlicht de weg?
De winter is gekomen
in 't land van onze dromen.
Het licht vriest uit ons weg;
een koud bevroren wachten
nog langer dan wij dachten.
De dood achter de heg.

De Heer verlicht de weg?
O, God, hoe moet ik lopen?
Hoe kan ik blijven hopen?
Uw licht is zo ver weg.
Ik vrees dat het zal doven.
Als het teert op mijn geloven.
Maar neem het toch niet weg!

O Heer, verlicht mijn weg!
Stuur op mijn pad nieuw leven,
een Kind om naam te geven,
aan wie ik eerlijk zeg:
'Ik kan alleen niet verder.
Wees, Christuskind, mijn herder,
licht op mijn levensweg!